

زهره کریمی
عکس: علی اکبر آغاچاری

خرمشهر

اولین بندر خاورمیانه

در محل اتصال رود کارون و اروند، شهر بندری خرمشهر قرار دارد. کارون، طولانی‌ترین رود ایران با عبور از وسط شهر، آن را به دو قسمت شرقی و غربی تقسیم می‌کند. نام قدیم این سرزمین محمره (شهر آب سرخ) بوده، که از دو کلمه ماء(آب) و حمره(سرخ رنگ) تشکیل شده است؛ کارون در فصول بارندگی رسوبات رسی فراوانی را با خود حمل می‌کرد و رنگ کارون سرخ می‌شد. بعدها نخلستان‌های بزرگ اطراف شهر باعث تغییر نام آن به خرمشهر شد. خرمشهر به علت داشتن ذخایر نفتی و دو رودخانه آب شیرین و دسترسی به خلیج فارس از موقعیت ویژه‌ای برخوردار است و یکی از بزرگ‌ترین صادرکننده‌های خرما به جهان است. این شهر بارها مورد هجوم نیروهای خارجی قرار گرفته است که آخرین بار سال ۱۳۵۹ رژیم بعثی عراق به آن حمله کرد؛ اما خرمشهر توانست ۳۵ روز با تکیه بر همت زنان، مردان و نوجوانان خود و به فرماندهی شهید **محمد جهان آرا** ایستادگی کند. به حرمت خون‌های شهیدانی که برای حفظ آن به زمین ریخته شد نام آن به خونین‌شهر تغییر کرد. در سوم خرداد ۱۳۶۱ طی عملیات بیت‌المقدس و با رمز یاعلی بن ابی طالب، شهر پس از ۵۷۵ روز اشغال پس گرفته شد و دوباره خرمشهر شد. هر سال حدود ۲/۵ میلیون زائر ایرانی و خارجی همراه کاروان‌های راهیان نور از این منطقه بازدید می‌کنند. بهترین سوغات این منطقه خرما، ماهی، عبا، انواع حصیر و زیلو است که از برگ‌های نخل (لیف) درست می‌شود.

دیدنی‌ها

۱ و ۲ مسجد جامع

این مسجد که در زمان قاجاریه ساخته شده، محل اصلی مقاومت ۳۵ روزه بود. محل فرماندهی، هماهنگی‌ها، آموزش رزمندگان، مداوای مجروحین و از همه زیباتر پذیرای پیکرهای پاک شهدا بود. در اصل نماد مقاومت خرمشهر است.

۳ پل خرمشهر

به روی رودخانه کارون قرار دارد. در زمان جنگ تخریب، ولی بعد از جنگ باسازی شده. در روزهای مقاومت سد محکمی در برابر تجاوز دشمن بود.

۴ موزه دفاع مقدس

آثار به جا مانده از دوران دفاع مقدس و خرمشهر آنجا نگهداری می‌شود. این موزه در نزدیکی کارون و در ساختمانی است که هنوز آثاری از تیر و ترکش بر دیوار آن باقی مانده است.

۵

۲

۶

۹

۸

۷

۵ یادبود شهدای شلمچه

نزدیک‌ترین نقطه مرزی ایران به خاک عراق و اولین محلی که دشمن به آنجا حمله کرد، اما در پنجم دی ماه ۱۳۶۵ شلمچه آزاد شد و به حرمت رشادت‌های رزمندگان اسلام بنای یادبودی در این منطقه احداث شد.

۶ ساحل اروند

مکانی تفریحی برای بازدیدکنندگان.

۷ منطقه عملیاتی کربلای ۴

هر سال کاروان‌های راهیان نور از آثار دلاوری‌های رزمندگان ایرانی در مناطق عملیاتی اطراف خرمشهر بازدید می‌کنند.

۸ و ۹ گمرک خرمشهر

نیروهای متجاوز بعثی بعد از انهدام خودروهای موجود در گمرک، آنها را به صورت عمودی قرار داده بودند و با اتصالشان به مواد منفجره، سعی داشتند از فرود نیروهای چترباز ایرانی جلوگیری کنند.